

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jeterkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 15. decembra.

Azija nam je sicer zelo oddaljena, a dogodki v njeni sredini kolikor toliko uplivajo tudi na evropske razmere in trdi se celo, da se boj za zlati Carigrad mej Rusijo in Anglijo bide v Afganistanu in v Teheranu. Morda je baš to bilo povod, da je te dni nemški učenjak Heliwald odličnemu občinstvu na Dunaji predaval o srednje Azije geografskem položaju. Njegovemu predavanju povzemamo nastopne vrste:

Obširni in dovolj krepki hanati v Hivi, Buhari, Taškendu in Kokandu prišli so hkratu pod oblast Rusije, ki je ondu zmagonosno napredovala in Britanijo, posestnico bogate Indije, vzdržuje v neprestanem nemiru. Angleško častnikarstvo je z najglobokim prepričanjem in svečano zatrjevalo, da Evropa ne sme dalje trpeti, da bi šla v Azijo Rusija le za korak naprej. A vse to ostalo je le na papirju.

Anglija sama ne more niti 20.000 mož postaviti na bojišče in to jednostavno zbok tega ne, ker jih nema in tako Rusije na njenem potu ne ovira nihče, razen narave in domačega prebivalstva. Naravne ovire, zlasti po pustinjah, premagali so ruski inženjerji, druge ovire generali in vojaki. Heliwald, bivši častnik, izražal je občudovanje svoje ruske strategije, ker se v vsej starejši in novejši vojni zgodovini ne nahaja vzgleda, ki bi se mogel primerjati z rusko ekspedicijo v srednjo Azijo.

Rusija pa ni samo umela, podvreči si narode azijske, ona jih tudi umeje asimilovati, česar pa Anglija ne zna. Rusija ima v tem svojo, a vseskozi uspešno taktiko. Najprej napravi mir in red. V verske zadeve se kratko in malo ne meša ter pušča narode v njihovej veri, v starih šegah in zadovoljuje se s pobiranjem davkov. Pravosodstvo pušča, kakor je bilo. Prebivalstvo se brzo spoprijazni z novim redom in ko se prepriča, da se ni ničesar premenilo, da je vse njemu na korist, postane Rusije prijatelj in nihče niti ne misli na prejšnjo barsko nezavisnost.

Tako si pridobiva Rusija udanost domačega prebivalstva in potem zopet — korak naprej. Mnogo jej pomaga tudi to, da povsod takoj odpravi robstvo in tako več sto tisoč robov spremeni v slobodne, Rusiji hvaležne in udane podanike. Ko se premeni politično prepričanje, začne se asimilacija narodna, kajti Azijci uče se radi in lahko ruski. Ne da se ugovarjati, temveč priznavati se mora z

vsacega stališča, da Rusija ondu vrši odlično kulturno delo.

Rečeni rezultati imajo pa posledico, da dobiva Rusija brezpogojno prevago nad nezavisnimi narodi. Tako je zlasti v Perziji, ki je vsa v ruske oblasti, da je le še vprašanje časa, kdaj si jo bode popolnoma prisvojila.

Glede trgovine naštel je Heliwald celo vrsto predmetov, ki jih ima srednja Azija za eksport. Rusija skrbno čuva svoje meje in srednje-azijsko tržišče je Angliji popolnoma zaprto. K temu pripomogle so brezštevilne trgovinske ceste, ki vežejo Azijo z Evropo, posebno pa železnica, ki jo je zgradil general Anenkov, 12.000 kilometrov dolga, in katera bode močno uplivala na tamošnje trgovske razmere. Že sedaj obhaja po tej progi 820 lokomotiv in 14.000 vagonov. Ruska trgovina širi se sedaj osobito na vzhod in izvaža posebno med, sladkor, železo itd.

Osrednja Azija, nedavno še Evropi nepristopna, je danes isto tako varna, kakor vsaka druga dežela, kar je posledica strogi vojaški disciplini, s katero se zapreči vsaka nepokorščina in zagotavlja varno potovanje.

Iz državnega zbora.

V torek se je v državnem zboru končala generalna debata in začela specialna. Generalni govornik levice poslanec Bärnreither je v svojem govoru prišel celo na šolsko vprašanje. Pred vsem mora gledati vlada, da ostane Liechtensteinov šolski predlog za zmajr pokopan. Bärnreither je priporočal, da bi se zveza z Nemčijo tako razširila, da bi se ne raztezala le na politične temveč tudi narodnogospodarske smotre, da bi se osnovala torej carinska zveza. Govorniku se zdi, da bi le na ta način bilo možno ubraniti se angleške in ameriške konkurenci.

Generalni govornik večine poslanec Jaworski pa misli gledé nemško-avstrijske zveze, da mora biti taka, da se ne bode nobena teh dveh držav mešala v notranje države druge. V Avstriji se mora pustiti tudi nenemškimi narodnostim gojiti jezik svoj, kajti za drugo Nemčijo ni prostora v Evropi. Koncem je spregovoril o jezikovni resoluciji, sklenjene v odseku. Njemu se zdi pravično, da se pokliče vselej k izpitu kak izpraševalni komisar, ki je zmožen maternega jezika kandidatovega. Le tak

komisar bode mogel prav zvedeti, koliko kandidat zna. Govornik priznava, da častnik mora toliko znati nemški, kolikor zahteva služba, a vzlic temu se lahko prigodi, da se v kakej stvari ne more lahko izraziti v nemščini, zato treba, da je kak izpraševalni komisar tudi več kandidatovega maternega jezika.

Poročevalec grof Kinsky je dokazoval, da se število vojakov v miru ne bode povečalo. Kar se tiče jezika, se govornik strinja v nazoru z Jaworskim. Zveza z Nemčijo obstoji že 9 let. Če tudi ima desnica večino v delegaciji, vendar še nikdar tej zvezi ni nasprotovala, torej ni res, da politika sedanje državnozbornske večine nasprotuje Kalnoky-jevi vnani politiki. Zbornica je sklenila, da se preide v podrobno debato. Proti so glasovali le protisemiti, Vašaty in Kronawetter.

Pri § 1. je prvi spregovoril Vašaty. On obžaluje, da se je debata o tako važnej zadevi tako omejila. Kmalu bomo prišli tako daleč, da se v zbornici ne bode smelo povedati mnenje, ki višjim krogom ne ugaja. Prebivalstvu se bode to čudno zdelo, posebno zaradi tega, ker pri manj važnih zakonih več govornikov more govoriti. Potem takem ni čuda, da parlament zgublja veljavo in da prebivalstvo misli, da bi bil pravični absolutizem boljši in cenejši. On je glasoval proti temu, da se preide v specialno debato, ker so sredstva države preslabe, da bi mogla deset let prenašati breme, ki se jej bode naložilo s tem zakonom in ni upati, da bi se odstranile ostrosti tega zakona. Panslavizem s tem zakonom nema nič opraviti, zato ne more razumeti, kako so v generalni debati govorili o njem. Omeniti pa treba, da je l. 1848. slovanska Rusija rešila Avstrijo. Govornik je preverjen, da še pride čas, ko se kaj takega zgodi. Ko se bode Avstrija preverila, da jej ne ugaja sedanja draga, nenaravna in zgodovini nasprotna zveza, bode se zopet približala Rusiji, in to ne zaradi tega, ker je večina njenih prebivalcev slovanska, ampak zaradi lastnih koristij. Vašaty misli, da § 1. državi naklada preveč bremen, kajti Avstrija ni nikjer nagrabila milijard, kakor Nemčija. Občna vojna dolžnost se ne more obdržati še celih 10 let in tudi ni potrebna. Nemčija nas ne hode napala, ker se boji Francije, Italije se nemamo bati, če tudi za tretjino zmanjšamo vojsko, s Francijo nemamo nikakejšnih nasprotstev, ruski car je pa Bismarcku zagotovil, da

LISTEK.

Josipu Gorupu

v zahvalo za velikanske ustanove.

In blagoslov in kletev spava v zlati,
Zli duh in dobri v njem imá svoj stan,
Zdaj ta, zdaj oni zna iz njega vstati,
Ko se človeška ga dotakne dlan;
Če v roki zli zakladi so bogati,
Le zlo iz njih se porodi na dan;
A v roki plemeniti zlata ruda
Nebeška dobrodejstva vstvarja čuda.

Proslavljen mož, ki je srcé čutéce
In roka blaga vzvišen kras njegov,
Ki s trudov plodom zlatim, z dári sreče
Nad brate bedne siplje blagoslov,
Ki skrbno rane jim celí skeleče,
Do lepših dní odpira pot jim nov,
Ki jim prosvete solnčni svit prižiga,
Iz praha jih na mesta častna dviga!

Tak mož si Ti! Ti silno res velíko
Polóžil si domovju na oltár,
Nešteti krasno si podal prilíko,
Da duh prešine jim prosvete žár,
S tem širiš sam med narodom omíko,
Ter dvigaš sveto domovinsko stvar.
Oj, blagoslovljena Ti róka zlata,
Ki k luči, k sreči nam odklepa vrata.

Zgubí pač mnogokaj se v časov tiri,
A velíki blagi čin živí vselój,
Iz roda v rod se plod množi mu, širi,
Iz roda v rod delí dobrót brez méj, —
Dobrote té pa novim spet so viri,
Ki več in večjih porodé poznéj;
A kdor je bil dobroti prvi óče,
Ta vstváril je posredno vse bodoče.

Tako Tvoj čin brezmejne res zasluge
Iz veka v vek bo žil in se množil,
Kot rekam s potjo širijo se struge,
Blagósti bo vedno v širše króge lil;
Ti, ki vzgojíš jih, té vzgojé pa druge,

Gojíteelj prvi vsem pa ti si bil, —
In plódiv teh ves rod bo naš deležen!
Kako naš rod naj Ti ne bo hvaležen?!

Navdušenost ves narod naš prešínja,
Iz sre stotísoč kličé Ti napróti:
„O srečna bodi slednja Ti stopínja,
Povsod nebeški čúvaj Te Gospód,
Na Te naj slednja vsiplje se blaginja,
Ki rodu toliko delíš dobrót,
Nad domom Tvojim angelj sreče bívaj
Na Té, na Tvóje blagoslov razlívaj!

In ta moj spev? . . . Le v glasih skromno slika,
Kar čuti róda vsak hvaležni sin,
On ne prisvaja slave si glasníka,
Ki naj bi vvekóvil Tvoj spomín:
Glasníka tréba ní Ti, ne pomníka,
Pomník Ti véčen bo — Tvoj slavní čin!
Na vek ostane Tvoje blago delo,
Na veke bóde Ti imé slovelo!

S. Gregorčič.

ne misli napasti Avstrije. Ostaje jedino še Balkan. A nikdo še ni povedal, kake interese imamo prav za prav na Balkanu. Sicer pa tudi ondu nič ne bomo dosegli, dokler se bode tako postopalo s Slovani v Avstriji. Na Ogerskem so Slovani jako nezadovoljni, ker jih Madjari zatirajo, tostran Litve pa še gledé zakonov nemajo Slovani jezikovne jednakopravnost, zadovoljevat morajo se s prevodi. Nemška centralistična državna umetnost bode na Balkanu dosegla jednake uspehe, kakor jih je v Lombardiji in Benečiji. Balkan je pa dovolj velik, da lahko Avstrija in Rusija si ondu razdelita sferi svojih koristij. Dosedaj se to ni poskušalo, če tudi bi bilo vredno, da se tako sporazumljenje poskusi s prijateljem, ki je državo našo rešil 1848. leta. Če Avstrija sklene zvezo z Rusijo, bode to v korist miru in njenim narodom, kajti nikdo se je ne bode upal napasti.

Poslanec Kovalski hoče, da bi se bolj gojila nemščina, da bodo Rusini uspevali v vojski. Poslanec Türk pravi, da je glasoval proti prehodu v specialno debato, ker se ni povedalo, za kako dolgo se je sklenila z Nemčijo zveza in ker nema zaupanja v Taffejevo vladu. Heinrich se je pritoževal, da podčastniki grdo delajo z vojaki, kadar ni častnikov zraven. Na to se je vsprejel § 1. in potem § 2. brez debate. Ko sta se stavili še dve interpelaciji se je seja zaključila. V četrtek in petek sta bili zopet seji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. decembra.

Budgetni odsek državnega zbora se je posvetoval o peticiji južnih Tirolcev, da bi se razdelil tirolski šolski svet. Nemci so porabili to priliko, da so predlagali, da bi se razdelil tudi češki deželni šolski svet. Ker so se pa češki poslanci odločno izrekli proti razdelitvi dež. šolskih svetov, je odsek izrekel se proti prošnji južnih Tirolcev. Desnica je bila teh mislij, da je to stvar deželnih zborov. Minister Gauč pa ni prav jasno povedal, kako misli vlada o tem, ali imajo o tem odločevati deželni zbori ali ne. Njemu se pa zdi, da je najbolje, če ima vsaka dežela le jeden deželni šolski svet.

Vnanje države.

Srbska naprednjaška stranka se pritožuje kako strašno so pritiskali radikalci pri volitvah. „Videlo“ ve povedati, da so preteli s požiganjem. Kakor sedaj računajo, bode v veliki skupščini 450 do 500 radikalcev, 100 do 150 liberalcev in 20 do 30 naprednjakov. Kralj baje hoče, da skupščina vsprejme načrt ustave nespremenjen. Če bi ga skušala skupščina kaj premeniti, jo bode pa takoj odslovil.

Ruski minister notranjih zadev bode baje v kratkem odstopil. Njegov naslednik bode najbrž knez Imeritinski. Grof Tolstoj se je zameril carju, ker mu je razmere bolj črne slikal, kakor so. Bil je baje car tako nejevoljen, da je moral minister povrniti se z odpusta, trikrat prositi, predno ga je vsprejel v avdijenci. Če odstopi grof Tolstoj, vender ni misliti, da bi se zaradi tega razmere premenile v Rusiji v liberalnejem zmislu, ker car se hoče strogo držati konservativnih načel.

Senat francoski bode najbrž do novega leta rešil budget. V zbornici so pri glasovanju o budgetu skoro vsi monarhisti glasovali proti budgetu. Dosedaj so se navadno monarhisti pri budgetu vzdržali glasovanja. Lani jih je proti budgetu glasovalo le 24, letos pa 115.

Kmetijsko društvo v Stolpu imenovalo je bivšega pruskega ministra notranjih zadev, Puttkamera, svojim častnim članom. Puttkamer je vsprejel častno članstvo ter se v društvu z daljšim govorom zahvalil za to čast. Rekel je, da ga veseli, da je po raznih katastrofah, ki so ga zadele v političnem oziru, našel mirno domnevanje v Stolpu, katerega najbrž ne zapusti. Puttkamer je torej zgubil upanje, da bi bil še kedaj minister.

V Norvegiji zmagali so pri volitvah za Storting konservativci in bode zaradi tega morala vlada odstopiti. Dosedaj je bilo v zbornici 83 vladnih pristašev in 30 konservativcev, sedaj je pa voljenih 51 konservativcev, 37 vladnih pristašev in štirje liberalni nasprotniki vlade.

Na Španjskem imajo novo ministerstvo, kateremu je pa predsednik zopet Sagasta. V prvi seji ministerskega sveta so se novi ministri že hudo sprli. Finančni minister hoče strogo varčevati, vojni in pomorski minister pa nečeta dovoliti, da bi se varčevalo v njih resortih. Novi vojni minister hoče vsekako izvesti reforme vojske, zaradi katerih sta že morala odstopiti dva vojna ministra.

Dopisi.

Z Dolenjskega 8. decembra. (O Ljubljanski obrtni šoli.) Srečno smo dočakali otvoritev „prve slovenske obrtne šole“ in gotovo nastopi

nova doba za obrt mej Slovenci, ako bode zavod popolnoma kos svoji nalogi. To je le potem mogoče, ako bodo merodajni krogi delali na to, da se delokrog nove obrtne šole razširi še na druga rokodelstva in na neomejeno število učencev. Treba je vsprejemati vse sposobne oglasnike in ne le nekatere izvoljene, ako hočemo, da upliv obrtne šole prodere v maso obrtnega stanu, ter koristi celi deželi. Obrtne šole imajo tudi namen odvzeti srednjim šolam vse tiste elemente, ki ne nameravajo dalje študirati, ampak hrepene le po nekoliko večji izomiki, ki je potrebna sedanjemu obrtnemu stanu, in katere si v navadni ljudski šoli ne morejo pridobiti. Vsem tem zahtevam popolnoma zadostuje „Grška obrtna šola“, ki šteje nad 800 frekventantov. Taka slovenska učilnica bi Slovencem več koristila, kakor velika realka!

Na obrtni šoli napravijo naj se tudi posebni tečaji za učitelje, jednaki onim na Grmu, kajti v krajih, kjer ljudje ne morejo živeti od kmetijstva, treba je mladino napeljevati k obrtnemu stanu in najboljše priliko zato ima učitelj, posebno tisti, ki se sam v kaki stroki spozna nekoliko. Njemu je tudi mogoče polagoma upeljati kako domačo obrt, ako ima kraj naravno podlago zato; tam pa, kjer jo že imajo, povzdigne jo lahko na višjo stopinjo, ako najsposobnejše dečke odpravi v kako obrtno šolo. Koliko nesrečnega izseljevanja v Ameriko bi se lahko zaprečilo s tem. Bridko se stori domoljubu videčemu, kako rojaki trebijo zadnje gozde na Notranjskem in v Savinjski dolini, ter misli: kako siromaštvo čaka potomce teh ljudi, ki sedaj tako nepremišljeno gospodarijo. Ves drugi zaslužek bi ljudje po teh krajih imeli, ko bi bilo kaj domače obrti; vsaj imajo leseni izdelki veliko večjo ceno, kakor surovi les. Tudi v Ribniški dolini služilo bi se lahko mnogo več denarja, ako bi razumeli umetnejša dela. Jednako je tudi pri drugi obrti. Tako je v naših krajih (Komenda, Vodice, Ribnica itd.) razširjeno lončarstvo, vender domači izdelki nemajo tiste cene, kakeršno bi lahko imeli, ko bi naši izdelki zamogli po vsem tekrovati s tujim blagom in imeli tisto dovršenost, ki se le pridobi v šoli — „modelovalnici“. Modelovanje ne koristi samo lončarju (keramiku), ampak tudi podobarju (kiparju) klesarju (kamnoseku), kovinarju urezovalcu in dolbaču (gravirju in cizelirju). Dobro bi torej učitelji storili po taci krajih, ako bi se potrudili o počitnicah obiskovati kurs na kaki Dunajski delavnici.

V tem oziru se je nam Slovencem še veliko učiti od Čehov, ki nikdar v kulturi ne zaostajajo za najnaprednejšimi narodi ter na ta način ohranijo češkemu narodu nezavisnost v duševnem in gmotnem oziru. Pri nas pa vedno čakamo tuje podjetnike, da se okoristijo z našimi naravnimi zakladi, mi se jim pa ponujamo za težake in tako nas le čaka „palica beraška in prazen bokal“. —a—

Iz Št. Vida pri Zatični 8. decembra. [Izvirni dopis.] Gospodje učitelji Litijskega okraja praznovali so 5. in 6. t. m. osemdesetletnico svojega kolege upokojenega učitelja v Št. Vidu gosp. Andreja Turka. Ob sedmih zvečer dne 5. t. m. priredili so Št. Vidski pevci slavljenju podoknico, in požarna bramba je svetila z lepimi lampijoni. Praznično z zastavami olupšano vas razsvetljeval je lep bengaličen ogenj. Potem je bil zabaven večer v gostilni g. Fačini.

Drugi dan so šli malo pred 9. uro učitelji in učiteljice na dom po slavljenca, ter ga odveli v cerkev, kjer je gospod župnik imel mašo z asistenco ter so pevci peli latinsko mašo pod vodstvom gosp. nadučitelja Korbana. Cerkev je bila napolnjena.

Ob 10. uri bilo je častitanje. V imenu učiteljev in učiteljic častitala mu je gospica učiteljica Kos, v imenu duhovščine gosp. župnik Jaklič, v imenu vasi gosp. Slivnik, v imenu požarne brambe gosp. Kunstek, jako spoštovan faran iz Dola pa v imenu mož Št. Vidske župnije, potem razne deputacije, slavljenčevi prijatelji in znanci celo iz družih okrajev.

Ob 12. uri bil je banket v gostilni g. Fačini. Slavnostni govor imel je gosp. učitelj Janovski iz Višnje gore in je z lepimi besedami napil slavljenca. Gospod Turk napil je cesarju, na kar so vsi trikrat zaklicali: „Slava!“ Župnik Jaklič je napil v imenu vse fare, poudarjajoč koliko je slavljenec storil za omiko. Banket, katerega se je udeležilo 42 oseb, trajal je pozno v noč.

Iz Slov. Bistrice 10. decembra. [Izv. dop.] Dne 5. t. m. vršilo se je tukaj odkritje cesarskega

spomenika. V cerkvi služila se je peta maša. Na jedenkrat pride po začetku božje službe gosp. namestnik baron Kubeck v spremstvu svojega tajnika okrajn. in glavarja Mariborskega g. barona Heina. Ti gospodje so bili navzočni pri maši in potem tudi pri odkritju cesarskega nadprsnega kipa, ki je postavljen pred šolo.

Nikdo ni vedel poprej, da bodo ti dostojanstveniki navzočni pri tej slavnosti. Po končani maši poda se šolska mladež z občinskim zastopom, zastopniki okrajnih oblastev, s častito duhovščino in z omenjenimi dostojanstveniki pred šolsko poslopje. Tu stoji spomenik na takem prostoru, ki sicer ni sposoben za monumentalne spomenike. Lepše bi bilo, ako bi stal na prostem, širnem trgu. Tam bi bil bolj pristojen prostor. Spomenik je izvrstna nadprсна bronasta podoba presvetlega cesarja. Samo podstava ni v pravi razmeri s kipom; kajti piedestal in sploh spodnja stavba je nekako prevelika in preveč masivna.

Ko se je uvrstila šolska mladež z občinstvom pred spomenikom, govoril je g. Mih. Nasko slavnostni govor v nemškem jeziku, čeravno je bila večina mladeži večša samo slovenskega jezika. Gospod govornik zahvaljeval se je njegovej vzvišenosti za nenadni prihod, potem v jako kratkih potezah omenjal velike zasluge presvetlega cesarja za novo svobodno šolo in končal svoj govor s trikratnim „hoch“ na presvetlega cesarja. Šolska mladež je potem zapela cesarsko himno v nemškem jeziku. S tem je bila oficijalna slavnost končana.

Opomniti se mora, da je prišla k tej slavnosti tudi deputacija razpuščenega Celjskega okrajnega zastopa gg. Gustav Stiger, Negro in tudi doktor Schurbi iz Celja. Ti gospodje so morali prej vedeti da pride g. namestnik iz Gradca, kakor katerikoli Bistričan. Čudno je pa to, da pri tej slavnosti ni bilo videti tudi načelnika Slov. Bistriškega okraj. zastopa — tembolj zato, ker so došli omenjeni gospodje iz Celja.

Iz tega bi se dalo sklepati, da so imeli ti gospodje kako posebno tajno željo, katero so hoteli pri tej priliki gospodu namestniku razodeti. Gospodje iz Celja so tudi res dobili avdijencijo. Prihodnost bode kazala, koliko in kaj so dosegli.

V poslednjem času se je mnogo čitalo v časnikih, kako pristranski izvajajo Bistriški matadorji šolsko postavo in kako malomarno skrbí naš slavni župan za sigurnost šolske mladeži. Mogoče je torej, da se je gospod namestnik hotel prepričati na lici mesta, kako stvari stoje. Ne vemo, kak utis je visoki dostojanstvenik o celej stvari prejel. To pa konstatujemo, da dotični gospodje v Slovenski Bistrici neso čisto nič stvarnega na prejšnje kritike v „Südsteierische Post“ odgovorili.

Obrtna razstava v deželnem muzeji „Rudolfinum“.

Razstava, prirejena o priliki slovesnega otvorjenja našega deželnega muzeja „Rudolfinuma“, nam kaže velikansk napredek naše umetne obrtnije, priča nam, da naši obrtniki nikakor ne zaostajajo za obrtniki sosednih dežel in inozemstva, in opravičena je pač želja, naj bi merodajni krogi začeli ta lepi napredek uvaževati, naj bi jedenkrat si stavili trdni nalog, našo domačo obrtnijo v vseh strokah podpirati, poprijeti se gasla „Svoji k svojim“. Takoj pri prvih korakih opazimo, da je razstava omejena na mali krog obrtnikov, kar se bode popravilo v kratkem, ko se priredi veliki hodnik v prvem nadstropji sploh za obrtno razstavo, tako da bode mogoče i širšim krogom obrtnikov Ljubljanskih in kranjskih kazati občinstvu svoje proizvode. Takoj ko ustopimo, vidimo sredi dvorane s stropa viseč krasen lesteneč, delo našega domačega pasarja Leop. Tratnik-a. Znan nam je umetnik, že po svojih dovršenih proizvodih za razne cerkve na Kranjskem, a baš pri tem lestenci pokazal se je g. Tratnik pravega mojstra. Delo je krasno in natančno do zadnjega peresca, ki ovija svetilko. Kako krasno so izvršeni vsi peteri farni patroni Ljubljanskega mesta, izboknjeni v bakru. Jako bogata je ostala Tratnikova razstava sredi dvorane, obstoječa iz lepih v pravem slogu izvršenih cerkvenih svetilnic, križev, monstranc in kadilnic. Posebno pozornost zaslučuje lepo izdelana monstranca v gotičnem slogu. Fino izdelan je tudi od srebra udobljeni okvir za fotografijo, ki kaže na lovorovih peresih napise vseh občin bohinskih, ki so ta okvir

Dalje v prilogi.

poklonile zaslužnemu župniku g. Mesarju, ustanovitelju sirarskih zadrug. Gospoda Tratnika torej našemu občinstvu prav gorko priporočamo, posebno čest. duhovščini. Sploh pa naj se prepriča vsak sam.

Poleg Tratnika so izdelki Idrijski, katere je razstavila gospa Dragotina Lapajne, ki daje zaslužka par sto delavkam. Iz svilnatih in zlatih nitij klekljena popolna mašna obleka je jako točno in lepo delo, in cena 400 gld. je gotovo prav poštena. Gospa Lapajne udeležila se je s svojimi čipkami mejnarodne razstave v Bruselji, v domovini najbolj sloviti čipkarij, in vender so tudi njeni proizvodi vzbudili splošno začudenje. Knjigovezec Jožef Gerber razstavil je lepo trdno in točno izvršeno glavno knjigo za trgovce, od črnega in rudečega juhtna z bogatimi bronastimi okraski (metal), Dorejevo sv. pismo stare in nove zaveze, tudi v črnem juhtnu vezano z bogatimi okraski. Tudi razstavljene mašne bukve so jako lepo delo.

Posebno znamenit je od g. Feliksa Tomana, kamnoseškega mojstra v Ljubljani, razstavljeni steber, za novi veliki altar na Rožniku.

Že naprej se smemo veseliti, ko bode po prizadevanji za cerkveno umetnost gorečega g. župnika Kalista Medica, dogotovljen g. Feliksa Tomana krasni altar v cerkvi na Rožniku in bode v altariji Šubičeve mojstersko delo, katero smo že posebej v podlistku opisali. Idilična cerkvena na Rožniku bode s tem izredno veliko pridobila in ne bode je kmalu cerkvice, ki bi se mogla z jednako dragocenostjo ponašati.

Cerkvenim predmetom pridružila se je tudi slavnoznana tovarna A. Samasse v Ljubljani, katera je razstavila bogato zalogo cerkvenih stvari, pa tudi mnogo raznih drugih bronastih proizvodov, Tovarna Samassova sluje daleč na okrog, ne treba jej torej naše pohvale, konstatujemo pa radi, da vedno in jako lepo napreduje kakor po solidnosti, tako tudi po okusu.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Sobotno število našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo in to zaradi „Nedeljskega pisma“. Zaplenba ta zadela nas je nepričakovano. V listku bil je govor o sedanjem vojaškem komfortu, potem polemika z „Zgodnjo Danico“ zaradi misijona, par vrst o nekem drevoredu na Notranjskem, naposled o „Zlatem Tončku“, ki ima že tudi svojo „Schonzeit“. Proti zaplenbi uležili bodemo ugovor. Današnja številka ima 8 strani.

— (Presvetli cesar) podaril je po toči poškodovanim prebivalcem v Višnjivasi pri Celji 300 gld.

— (Akad. društvo „Slovenija“) imenovalo je v svoji izredni seji dne 14. t. m. v proslavo 20letnice svojega obstanka velikodušnega mecena slovenskega gospoda Josipa Gorupa častnim svojim članom.

— („Narodna knjižnica.“) Gosp. Anton Trstenjak, marljivi naš književnik, zasnoval je „Narodno knjižnico“, zbirko romanov, novel, po-vesti, glediščnih iger itd., izvornih in iz drugih slovanskih jezikov preloženih. Zbirka bode izhajala v zvezkih obsegajočih celotna dela. Mi tem bolj pozdravljamo to podjetje, ker živo čutimo oskudico leposlovnega berila, zlasti za naš nežni spol, kateri radi tega sega po vsakojakih tujejezičnih romanih. Prvi zvezek, ki se je ravnokar dotiskal in se že razpošilja, prinaša izvorni roman: „Pobratimi“ iz spretnega peresa g. dr. J. Vošnjaka. V tem najnovejšem svojem delu riše nam pisatelj nedavno preteklo dobo narodnega gibanja in probujenja na slovenskem Štajerji ter nam predločuje zraven glavnih dejateljev celo vrsto osob, prava prototipe našega socialnega življenja. Obširnejšo oceno tega velezanimivega romana priobčimo v enem prihodnjih listov. Ne dvomimo, da bode slovensko občinstvo radostno segalo po knjigi, v kateri pisatelj v povestni obliki naučujoče za narodno idejo, krepi zaupanje v gotovi uspeh in se bojuje proti pesimizmu, ki vodi k nedelavnosti in obupnosti. Cena elegantno vezani knjigi je 1 gld. 20 kr. Dobiva se v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigotržcih. „Narodna Tiskarna“, ki sploh vrlo napreduje, je pri tem delu zopet pokazala fin okus in to knjižico glede tiska in papirja in vse vnanje oblike tako lepo priredila, da jej je ta proizvod v posebnost čast.

— (Pravniško.) Poroča se nam, da so se nekateri pravniki Ljubljanski združili v namenu, sestaviti pravila društvu, katero ima biti središče duševnemu delovanju pravnikov, njihovu znanostnemu popolnjevanju s slovenskim jezikom. Pravila se zgotovijo v kratkem in takoj po praznikih bode osnovni občni zbor društva. Kakor hitro novo društvo dobi pravni svoj obstoj, prevzame tudi izdajo in uredništvo „Slovenskega Pravnika“, ki bode dotlej izhajal v dosedanjem lastništvu in uredništvu gosp. dra. A. Mošeta.

— (Slovensko gledališče.) „Marijana“, slika iz ljudskega življenja, spisala Deunery in Mal-lian, poslovenil Davorin Hostnik, spada mej boljše francoske igre. Dejanje je pristno iz življenja posneto, prizori jako živahni, konec pravilen in blažilen. Igra mora blagodejno uplivati na vsako občinstvo, izimši nekatere čudake, ki se smejo, ne da bi vedeli zakaj. Predstava bila je jako dobra in ugajena, nekateri prizori uprav izborni. Naslovno uloge „Marijane“ je prav srečno in s pravim občutkom pogodila gospodična Zvonarjeva, gospodična Gostičeva pa igralo Zofije pl. Bussierer. Gosp. Danilo (Bertraud) ulogo je izvrstno, gg. Kocelj in Slavko bila sta nam vseskozi po godu. Gosp. Perdan je zanikernega Remyja dobro predstavljal, želeli bi pa vender, da bi bil ta značaj malce markantnej. Drugo osobje je v svojih manjših ulogah dobro sodelovalo. Gledališče bilo je dobro obiskano.

— (Zabavni večer kluba slovenskih biciklistov) se je v vsakem oziru izvrstno obnesel. Vse točke vspeveda izvajale so se v prav pravcato zabavo navzočih. — Udeležba bila je obila. Natančneje poročati ni moč zaradi pomankanja prostora.

— (Osobne vesti.) Davčni nadzornik gosp. Dobida premeščen je iz Črnomlja v Postojino. Na njegovo mesto pride g. Tavčar ml. G. Golf pride iz Postojine h glavarstvu na Krškem.

— (Sekcijskim inženjerjem v Litiji) je imenovan Karl Haller, doslej južne železnice inženjer v Celji.

— (Podlipo nad Vrhniko) umrl je dne 12. t. m. g. Jan. Arko, umirovljeni župnik v 73. letu dobe svoje.

— (V Rajhenburgu) bil je dne 13. t. m. pokopan jeden najstarejših tržanov, g. Josip Peteršnik, pred leti bivši župan. Letos daroval je farni cerkvi veliko novo zastavo. V miru počivaj!

— (Nabiranje krajepisnih imen.) V zadnjih tednih poslali so ugodne rešitve: župnik Povše: za Ježico; župnik Jakelj: za Orije pri Ljubljani; vikar Fon za Kred pri Kobaridu; žel. uradnik Sterlè: za D. M. v Polji pri Ljubljani; učitelj J. Leban: za Avber na Krasu; vikar Jenko: za Podkrajce pri Ilirski Bistrici; davčni uradnik J. Zazula: za Idrijo; vikar Grča: za Čepovan pri Gorici; župnik Peterlin: za Št. Lenart nad Skofjo Loko; rudar J. Jenko: za Dol pri Hrastniku; bogoslovec A. Pavlica: za Rifenberk pri Gorici; vp. kaplan Žan: za Šmartno, Gameljne in Uramšico; obč. tajnik D. Budna: za Ljubno v Savinjski dolini; župnik Kutnar: za Bučko.

— (Novorojenega mrtvega otroka) našel je včeraj popoldne cerkovnikov hlapec pri sv. Krištofu v kotu pri Baumgartnerjevi kapeli sredi starega pokopališča. Otrok, moškega spola, bil je v cuje zaviti in zmrznjen. Opaziti ni bilo, da bi bil otrok sicer kaj poškodovan. Danes je komisija otroka ogledala.

— (Poziv na božičnico, katero napravi načelnštvo ženske podružnice ss. Cirila in Metoda v Trstu v soboto 22. dec. ob 3¹/₂ uri popoldne v prostorih „Slovanske čitalnice“ (via Companile št. 1) otrocičem obiskujočim slovenski otroški vrt pri sv. Jakobu, katerim se bode ob enem delila obleka in drugi darovi.

— (Vabilo) na redni občni zbor „Dolenjskega Sokola“, kateri se bode vršil dne 20. decembra ob polu 8. uri zvečer v društveni telovadnici. Na dnevnem redu: 1. Poročilo odborovo. 2. Poročilo revizorjev. 3. Volitve novega odbora. 4. Po občnem zboru streljanje na dobitke. Ob enem se naznanja vsem udom, da se telovadi vsak ponedeljek, sredo in soboto ob 8. uri zvečer. Strelja se vsak četrtek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Semenj v Škocijanu na Dolenjskem), ki bi bil imel biti dne 20 t. m., je zaradi osepnic prepovedan.

— (Vozna pošta) iz Grahovega v Tolmin odpre se z 1. dnem januarja. Vsprejemali se bodo tudi potovalci.

— (Izpred porotnega sodišča Ljubljanskega.) Josip Keržič, pekovski mojster v Trebnjem, je zatožen hudodelstva goljufije. Ko je nekaj časa delal v Ljubljani, je „na svoje“ začel v Šiški in šla mu je peka precej od rok. A Keržič se ni zadovoljil s samo pekarijo, hotel je biti tudi žitni trgovec in naročevati je začel od raznih židov z Ogerskega žito, pa tudi domačih žitnih trgovcev ni pozabil in tu in tam katerega oščenil za kak stotak. V kratkem je imel par tisoč dolga. Zagovarja se, da ni hotel goljufati, ampak da je imel le smolo. Porotniki so s 5 proti 7 glasom vprašanje zaradi hudodelstva goljufije zanikali in Keržič je bil oproščen. — Na zatožni klopi sedi belolasi 65letni berač Janez Vadnal, doma iz Petelinjega v Postojinskem okraji. Čas svojega življenja klata se po svetu, zadnja leta pa se drži v Loškem okraji, posebno v Oselci, kjer mu pravijo „Bajtarjev plašur“. Njegova najgorkejša želja je obogateti in dobro živeti. V ta namen sklenil je, ponarejati denar. Nekake dne, ko je bila Mica Bizjak sama doma, prišel je k njej v koč in jo vprašal, če bi potrebovala kaj denarja, na kar je odvrnila: „Kaj bi ne, saj imamo 8 otrok in nič za obleči!“ „Bajtarjev Plašur“ dal jej je dva ponarejena tolarčka, o katerih je zatožena rekla, da so slabi. A vzlic temu podala se je prihodnjo nedeljo na Božjo pot na Brezje in hotela si na postaji na Trati s takim tolarjem kupiti vozni list do Podnarta. Železniški uradnik je Mico Bizjak prijel, na kar mu izroči še drugi ponarejeni tolar. Zatožena neče pri obravnavi ničesar vedeti, da bi bili tolarčki ponarejeni. „Na Božjo pot“, pravi, „sem pa vse jedno šla z 18 kr. na Brezje in nazaj, saj je Marija pomagala“. Tudi Vadnal taji. Porotniki neso pritrdili vprašanju, da bi Vadnal sam ponarejal denar, pač pa da je nepristni denar izdajal in obsojen je bil „Bajtarjev plašur“ na štiri leta teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom; Mica Bizjak pa na teden zapora. — Pri zadnji obravnavi bil je zatožen Janez Setnikar, 33letni posestnik v Brišah, hudodelstva uboja, 23. sept. je pred krmo Jurija Skopca v Praprečah Janeza Zalaznika, s kolom v zatilnik s tako močjo udaril, da je dne 18. okt. vsled te poškodbe umrl. Obsojen je bil Setnikar na štiri leta teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec. S to obravnavo je bilo porotno zasedanje končano.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 14. decembra. Francoski veleposlanik na Dunaji poslal Riegru brzojavno čestitko.

Sofija 14. decembra. Antimos, metropolit in prvi bolgarski eksarh, umrl včeraj v Vidinu. Vsled tega sebranje sejo pretrgalo.

Bukurešt 14. decembra. Razpravljajoč budgetno debato izjavlja časopis „Odeverul“, da bi bila zveza z Rusijo jedina naravna alijanca Rumunske, ob enem pa politika, ki bi jamčila, da se izpolnijo želje in načrti rumunske irredente.

Pariz 14. decembra. Mej Clemenceau-om in Maurelom, bivšem poslancem v departementu Var, bil v Eughieru dvoboj. Clemenceau lahko ranjen.

London 14. decembra. V dolenji zbornici izjavil Smith, da je vlada obveščena, da je Osman Digma Greufellu, poveljniku v Suakinu poslal pismo, naznanjajoč mu, da sta se Emin paša in pri njem bivajoč potovalec udala Mahdiju. Vlada pa nema nobenega sredstva, da bi poizvedela, je li ta trditev dejanski osnovana.

Dunaj 15. decembra. Na vseučilišči bilo slovesno razkritje kipa cesarjevega. Člani velikošolskih društev v polni opravi pripeljali so se v kaci 60 vozeh pred vseučilišče, od koder jih je rector magnificus peljal v slavnostno dvorano, kjer je bil ves profesorski kolegij, minister Gauč in drugi gostje. Po slavnostnem govoru profesorja Zeissbergerja vršilo se razkritje mej jako živahnimi patrijotičnimi ovacijami.

Dunaj 17. decembra. Danes izročili Ferjančič, Klun, Šuklje in tovariši načrt zakona, s kojim se predružači za Koroško državno-zborski volilni red. Sodni okraj Feld-

kirchen izloči se iz Celovškega ter priklopi Špitalskemu volilnemu okraju, isto tako Šmohor, Beljaškemu, Paternjan Špitalskemu okraju. Predlog podpisali tudi tirolski konservativci.

Razne vesti.

(Sin — morilec svoje matere.) V ogerski vasi Hodonó ponarejal je branjevec Jurij Miloš menice na materino ime. 4. t. m. pa resno zahteva, naj mati poplača menice. Ker se mati odločno brani plačevati dolgove, katerih sama ni naredila, zgrabi nečloveški sin sekuro in ubije ž njo sivo majko. Po tem zločinu stika po sobi in išče, in išče, kje bi se dobilo kaj cvenka. Ravno prične ropati v krvi na tleh ležečo usmrteno mater in preštevati najdeno vsoto 312 gld., kar ustopi domača služkinja v sobo. Zlodejec ne pomišlja dolgo, zgrabi zopet krvavo sekuro in useka dvakrat nepovabljenega deklica po glavi, da se takoj mrtva zgrudi na tla poleg svoje gospodinje. Dvojni morilec brzojavi nato svojemu bratu ter pobegne.

(Poneverjenje.) Napolitanske nove ljudske banke ravnatelj poveril je 147.000 lir v zlatu, popustil ponarejenih menic za 132.000 lir ter pobegnil.

VABILO.

Gospodje člani pevskega zbora čitalniškega naj izvolijo polnoštevilno priti k pevski vaji v sredo dne 19. t. m., ker se bode po končani vaji v steklenem salonu vršil občni zbor. Volil se bode novi odbor, sklepalo o važnih pevskih zadevah, kakor tudi o prreditvi veselice na korist pevske blagajnice.

Pevski odbor.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganji, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo se je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po pošttem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepatat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (31 16)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejenjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-jt. (759—12)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—287)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Podpisani odbor šteje si v prijetno dolžnost, tem potom izreka najtoplejšo zahvalo slav. deželnemu odboru za brezplačno prepustitev redutne dvorane, slav. filharmoničnemu društvu za brezplačno prepustitev pohišča in glasovira; dalje gg. V. Moser-ju, Avg. Nebenfürher-ju in Ivanu Meden-u za prepirazno sodelovanje pri zadnjem koncertu dne 8. t. m. in gg. H. Turk-u in J. Zalaznik-u za blagovoljno prodajo ustopnic.

Odbor
slov. del. pevskega društva „Slavec“.

Zahvala.

„Matica Slovenska“ podarila je „Bratnemu društvu“ v Mengši lepo število knjig. Za ta obili dar se udano podpisana v imenu vseh društvnikov najtopleje zahvaljuje. Mengeš, dne 13. grudnia 1888.

Ivan Levec,
predsednik.

H. Paternost,
tajnik.

Zahvala.

Povodom praznika štiridesetletnice vladanja Nj. Velečastva poslalo je slavno upravnistvo „Matica Slovenska“ podpisane 2 izvoda „Spomenika“ in 6 izvodov „Zgodovine avstrijsko-ogerske monarhije“ v razdelitev posamičnim šolam Sevnškega šolskega okraja, za kateri preblagi dar se v imenu dotičnih gg. šolskih vodij od srca zahvaljujem. V Reichenburgu, dne 12. decembra 1888.

Fran Jamšek.

Tuji:

14. decembra.

Pri Slonu: Steindler, Eberhard z Dunaja. Lengyel iz Vel. Kaniže. — Pollak iz Zagreba. — Pansa iz Florencije. — Zechner iz Brežic. — Odak iz Inomosta. — Muchwič iz Pleše. — Podboj iz Beljaka. — Podboj iz Kamnika.

Pri Maliči: Kluner, Neumayer, Hecht z Dunaja. — Reihard iz Trsta. — Hafner iz Škofjeloke. — Reiling iz Monakovega.

Pri bavarskem dvoru: Peteln iz Kočevja.

Umrli so v Ljubljani:

14. decembra: Janez Princ, kajžar, 52 let, Hauptmanca št. 12, za spridenjem črev.

V deželnej bolnici:

11. decembra: Ana Zabret, delavka, 40 let, za jetiko.

12. decembra: Jožef Bregar, krojač, 51 let, za jetiko.

13. decembra: Helena Stefe, kuharica, 50 let, za jetiko. — Marjana Ferjančič, posestnica, 61 let, za pšenom.

V vojaški bolnici:

13. decembra: Tomaž Waldman, topničar, 20 let, za spridenjem krvi.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
14. dec.	7. zjutraj	752.5 mm.	—10.4° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	750.2 mm.	— 4.0° C	sl. sev.	jas.	
	9. zvečer	749.2 mm.	— 8.8° C	sl. svz.	jas.	
15. dec.	7. zjutraj	747.4 mm.	—11.8° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	745.3 mm.	— 1.0° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	745.3 mm.	— 4.0° C	sl. szh.	jas.	

Srednja temperatura — 7.7° in — 4.9°, za 6.7° in 3.8° pod normalom.

Dunajska borza

dné 15. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	82.2	81.95
Srebrna renta	82.60	82.75
Zlata renta	109.80	109.65
5% marcna renta	97.85	97.70
Akcije narodne banke	875.00	875.00
Kreditne akcije	306.30	304.80
London	121.80	121.80
Srebro	—	—
Napol.	3.62 1/2	3.62 1/2
C. kr. cekini	5.77	5.77
Nemške marke	59.67 1/2	59.67 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	171
Ogerska zlata renta 4%	101	80
Ogerska papirna renta 5%	92	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	70
Kreditne srečke	100 gld.	184
Radolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	224	—

Št 4.

(861—1)

Mesto zdravnika

za sodnijski okraj Podgrad v Istri

razpisuje se z letno plačo 800 gld. in potno odškodnino (pavšalom) 200 gld. Zdravnik stanovati mora v Podgradu, kjer je sedež okrajni sodnijski in drugim uradom, mora imeti svojo lekarno in govoriti jeden slovanski jezik.

Natančnejši pogoji leže na ogled pri podpisnem odboru in se na zahtevo tudi dopošljejo.

Prošnje za to mesto poslati je podpisnemu odboru v 6 tednih.

Okrajni zdravstveni odbor Podgrad v Istri,
dne 15. decembra 1888.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (825—5)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
polec Hradskega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivaajoče sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem, tako imenovani trdeži kože na podplatih in petah proti bradovicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zagamčen. — Cena škatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovom D. Rizolli; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, P. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“.

(74—5)

Dva učenca

vsprejmeta se takoj v neko večjo prodajalnico z mešanim blagom na Dolenjskem.

Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (835—6)
Št. 18.974. 809—3

Razglas

mladeničem, kateri stopajo v vojaško dobo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1889. leta, mestni magistrat javno nazonanja:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so se porodili v letih 1869, 1868, 1867 in 1866. se morajo zglastiti tekom

meseca decembra letošnjega leta

pri podpisnem uradu, ako ne, vsakega zadene kazen po §. 42. vojnškega zakona.

2. Kar je mladeničev, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, ti naj soboj prinese dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglastiti stariši, varuhi ali pooblaščenici.

4. Oni, kateri si mislijo izprositi začasno osvoboditev od vojaščine ali pa druge zakonito dopuščene olajšave pri spolnjevanji vojnške dolžnosti, morajo tekom meseca januarja 1889. l. izročiti podpisnemu uradu rodbinske listine in druge potrebne svedoče.

5. Dolžnosti oglasa ne more izogniti se nihče z izgovorom, da za to dolžnost ni vedel.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 16. dan novembra 1888.

Sledeče zahvalno pismo je došlo od Nj. prejasnosti:

Spoštovani gospod!

Izvleček olja za sluh

c. kr. sekundarskega zdravnika dr. Schipka ozdravil je popolnoma mojo zelo zastarelo gluhost, katero sem dobil pri obleganji Sebastopolja. Sedaj sem vsled rabe tega zdravila popolnem zadobil svoj sluh, za kar Vam s tem izrekom javno zahvalno ter priporočam slednjemu, ki je gluhi, to neprecenljivo sredstvo.

V Kovnu.

Knez Ivan pl. Gintov.

Ta

izvleček olja za sluh

c. kr. sekundarskega zdravnika dr. Schipka dobiva se z navodilom, kako rabiti, po 1 gld. 50 kr. v glavni zalogi Frana Giacomelli-ja, Wien, Gäfnerhaus, Stadiongasse 1. (781—3)

Takoj delujoče. Uspeh zagamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zagamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Eduardu Mahr-u; v Trstu A. Praxmarer, P. Prendini; v Gorici lekar C. Cristofaletti; v Reki lekar J. Gmeiner; v Celji Ed. Pell; v Mariboru J. Martinz; v Gradci: Kasp. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepoto sredstvo, ki naraja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparija! (651—5)

Marijaceljske kapljice za želodec,

izvstno uplivaajoče pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljive pri pomanjkanji slasti do jedi, slabem želodci, smrdeči sapi, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri zletenici, gnuju in bljuvanji, glavoboli (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodci, zapirani ali zabasani, preobloženji želodca z jedjo ali piščajo, glistah, boleznih na vranici, na jetrih ali zlati žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., vel. steklenici 70 kr.

Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)

Marijaceljske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.

Pristne v skoro vseh lekarnah.

SVARILO! Pristne Marijaceljske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdečo zavitek z goreno varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Swoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccaricchi. — V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Rohlek. — V Rudolfovom: lekar Dominik Rizolli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (739—49)

Za Božič

priloga

RUDOLF KIRBISCH,

sladničar v Ljubljani, na Kongresnem trgu,

največjo in najcenejšo izber

sladornega blaga

in

(823—7)

obeskov za božično drevesce.

Vnanje naročbe se hitro izvrše in franko se pošiljajo na vsako pošto zabojski z dobro izbranim božičnim blagom po 2 gl. in več.

Vino lastnega pridelka grajsine Bisag (Hrvatsko)

iz let 1883 dalje in sicer: grahovina, muskatelec, rulandec, bela skadarka, slankamenka, kraljevina, nadalje rdeče vrste burgundec in kosovina (Zimmit- traube) v količinah po 1 hektoliter in več. Cene nizke. Pri vseh vrstah se jamči, da je vino čisto, neponarejeno prirodno. Uzorci so na zahtevanje na razpolaganje. Več pove **oskrbnistvo grajsine grofa Draškovića, Bisag,** pošta Novimarof, brzojavna postaja: Sv. Ivan-Zelina. (842—4)

„Kmetovalec“

je jedini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika. (103—22)

KMETOVALEC.

Priloga gospodarski list s priložo „Vrtar“.

Uradno glasilo za vse kmetijske in vinarske potrebe.

Urednik: Rudolf Kirbisch, Ljubljana, Kongresni trg.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

Prejeto: 1. januarja 1888.

Redna izdaja: dvakrat na mesec, na celi poli.

Letna cena: 2 gl. za redne naročnike, 1 gl. za študentske in knjižnične naročnike.

„Vrtar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in oplohi vrtarske članke. „Vrtar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtarja“ dobé naročniki „Kmetovalca“ zastopnj.

Jedino pristni, izvrstni, na razstavah v Trstu in v Ljubljani odlikovani

brinjevec

kot pijača in izvrstno zdravilo zoper vodenico, zapiranje vode in obtežave želodca, od zdravnikov priporočan, prideluje in prodaja v steklenicah po 1 liter in več

Anton Uršič

v Šent Vidu pri Vipavi.

(846—3)

SKLADIŠČE

FILIP TIČHO v BRNU

Zelny trh št. 21 in Radničná ulice št. 17.

Brnsko zimsko blago za obleko, izvrstne baže, 135 cm. široko, čista volna. Za celo moško obleko. Gl. 5.—.

Blago za ženske obleke, najnovejše in najelegantnejše, za jesensko in zimsko sezono, 100 cm. široko. Za 1 obleko 10 metrov gl. 4-50.

Domače platno vkupe 30 vatlov. 1 kos $\frac{1}{4}$ gl. 4-50. 1 kos $\frac{1}{2}$ gl. 5-50.

Noppe-loden, čista volna, najnovejše za jesensko in zimsko obleko. Za 1 obleko 10 metrov gl. 3.—.

Rumburško likovano statvino platno $\frac{1}{4}$ široko, zlasti za moško perilo pripravno. 1 kos 30 vatlov gl. 6-50.

Ženske srajce iz dobrega šifona ali močnega platna, s širokimi čipkami, zadostne velikosti. 6 kom. gl. 3-75.

Rumburški oksford, (pristne barve) v najnovejših uzorcih, 1 k. 30 vat. la. baže gl. 6-50. 1 k. 30 vat. gl. 4-50.

Ostanek posobne preproge, 10—12 metrov dolg, — v vseh barvah, le la. baže gl. 3-50.

Sternberski KANEVAS 1 vatel širok, v vseh barvah, progast in križast, gar. pristne barve. 1 k. 30 vat. gl. 5.—. 1 k. 30 vat. la. baže gl. 6.—.

Zimsko žensko ogrinjalo, $\frac{1}{4}$ dolgo, čista volna, gl. 2. **Double-Velour-ogrinjalo,** $\frac{1}{2}$ dol., čista volna, gl. 3-25.

ŠIFON, jako dobre baže, posebno pripraven za moško, žensko in otroško perilo. 90 cm. širok, 1 kos 30 vatlov. Ivrste gl. 4-50, IIvr. gl. 5-50, IIIvr. gl. 6-50 in 7-50.

Modni barhant v najlepših uzorcih za obleko, se sme prati, za kar se jamči, 60 cm. širok. 10 met. gl. 3-50. **Valerijna flanela,** najnovejše za obleke, 10 metrov gl. 3-80.

(5) Uzorci in ceniki na zahtevanje (769) zastopnj in franko. Razpošilja se proti poštnemu povzetju.

Razpis.

Živinozdravnik,

kateri bi se naselil v Radovljici, dobi 300 gl. letne podpore iz deželne zaklade.

Prošnjiki za to podporo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o živinozdravniški sposobnosti

do 31. decembra 1888

deželnemu odboru kranjskemu.

(852—3)

Gospodn G. PICCOLI-ju,

lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavanja in želodčnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi nesem pozabil najrazličnejših rudninskih vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjič si domislim, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec in uspeh je bil tako nagel in sijajen,

da je moj sin, porabivši samo 6 steklenic, popolnoma ozdravel. (208—1)

Pri takem uspehu morem Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled slabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvaležnosti kot v resnici zaslužen pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887.

Dr. Leon Levi.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Stajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzoli-jevej. (208—36)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—43)

priloga

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosence, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Za najboljše priznani

(Patent STRAKOSCH & BONER)

stroji za pranje in ovijanje, valjavnice za perilo (monge)

najnovejše konstrukcije,

za domačo rabo, hotele, kopeli i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Dalje mlatičnice, katere gonijo konji in voda, dalje take, ki se gonijo z roko in geplom, rezilnice za krmo in plugi, raznovrstni trieri, mlini za debelo moko in tlačilnice za sadje, vinske stiskalnice in stiskalnice za ovočje, mreže za obiranje grozdja, rezilniki za repo, šivalni stroji in proti ognju in ulomu varne blagajnice najboljših fabrikacij, dobé se v največji izbi in po najnižji tovarniški ceni pri

FRANU DETTER-JI,

v Ljubljani, na Starem trgu hiš. št. 1, nasproti železnemu mostu.

Svarilo!

Nekaj časa klatijo se tuji agentje po našej in po sosednjih deželah in usiljujejo gospodarjem in posestnikom za drag denar stroje, ki neso za rabo, svarim torej velečastito p. n. občinstvo, ki stroje potrebuje, pred takimi ljudmi, katerih ne poznajo, in so celo tako predrzni, da trdijo, da sem je jaz poslal.

Jaz imam specijelno le agenta Janeza Grebenc-a, ki ima moje legalizovano pooblastilo, ter ga pokaže, če se zahteva, priporočam torej, da se zaupno nanj obračate, in če to ni mogoče, pa naravnost na mene. (417—15)

Božična in novoletna darila
v urah,
zlatnini in srebernini
 priporoča in prosi obilna naročila udano
FRIDERIK HOFFMANN
 urar na Dunajske cesti. (860—1)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
 je izšla knjiga:
Ukrajinske dume.
 Češki spisal E. Jelínek. — Poslovenil Podviđovski.
 Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.
Hiša na prodaj.
 Hiša pritlična z vrtom, prav na lepem prostoru, pri-
 pravna za krmo ali prodajalnice, **se prostovoljno po**
nizki ceni proda. — Natančneje se izve pri lastniku
A. Drašler-jí v Borovnici. (49—3)

! Vsi stroji za kmetijstvo!
 zlasti za sedanjo sezono.
Rezilnice za krmo
 po najnovejših sistemih.
 Izdeluje jih v 30 različnih številkah in garantuje, da so
 dobro narejene, prodaja po ceni in po najugodnejših
 pogojih
IG. HELLER, Wien, II., Praterstrasse Nr. 78.
 Obširni katalogi na željo zastoj in franko.
 Vsako vprašanje se radovoljno odgovori.
Jamstvo za dober material in največji uspeh.
 Posredovalci se želijo in dobro nagradijo, zanesljivi agenti
 se iščejo. (746—7)

Št. 741.

Razpis.

(857—2)

V dodatku k tukajšnjemu razpisu dne 21. marca t. l., št. 741, se zaradi oddaje mizarskega, ključavničarskega, pleskarskega in steklarskega dela glede dozidanja blaznice na Studenci razpisuje pismena ponudbena obravnava do ušetega

24. decembra 1888. leta.

Po skupinah razvrsteno delo je proračunjeno, in sicer:

a) mizarsko delo na	4468 gid. 46 kr.
b) ključavničarsko " "	4104 " 44 "
c) pleskarsko " "	804 " 20 "
d) steklarsko " "	760 " 72 "

To delo se bode oddalo razvrsteno po posameznih obrtniških skupinah proti plačilu dovršenega dela na podlagi jednotnih cen.

Dotični stavbinski podatki, namreč: splošni in posebni stavbinski pogoji, proračuni, črteži i. t. d. so na razgled v pisarni deželnega stavbnega urada v deželnem dvorci, v Gosposkih ulicah št. 2, I. nadstropje na vrt, v navadnih uradnih urah.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 24. decembra t. l. do 12. ure dopoldne pri uležnem zapisniku ulež.

Ponudbe morajo biti pisane na kolek za 50 kr. in zapečatene in z napisom na zavrtku: „Ponudba za delo pri dozi-
danju blaznice na Studenci“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 10% jamčevina zgoraj naznanjene dražbene cene, bodi si v gotovini ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po sedanjih tržnih cenah (kursu), ako ta ne presega imenske vrednosti. Dovoljeno pa je tudi, da se jamčevina poprej uleži pri deželni blagajnici proti potrjilu in to potrjilo pridene ponudbi.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da pozna predmet dela in vse stavljene pogoje in da se tem pogojem pravomočno podvrže.

Ponudniki naj razločno s številkami in z besedami zapišejo svoj ponudni znesek v jednotnih cenah in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen in naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena, svoj posel in bivališče.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov izbrati si po svoji razbornosti podjetnika brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa po okoliščinah razpisati novo obravnavo.

Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dobi uležene ponudbe.

Od deželnega odbora kranjskega,
 v Ljubljani, dne 12. decembra 1888.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja
 je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno po-**
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje od-
 visno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
 oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
 obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
 katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se
 njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača
 po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar
 doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
 ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
 zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
 vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
 dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarov-
 ancemu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
 ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zava-**
rovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere
 prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega poseb-
 nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje
 zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—75)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
 v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

ZBIRKA
DOMAČIH ZDRAVIL,
 kakor jih rabi slovenski narod.
 S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. **Edvard Benedičič,** nadzdravnik usmiljenih bratov
 v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
 „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
 Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Za Božič
 priporočata
FERD. BILINA & KASCH
 v Ljubljani, Židovske ulice št. 1

svojo veliko izber **najfinejših, nezlomljivih punčič,** ki se
 smejo tudi prati, v novejši in elegantnej opravi.

Velika zaloga oblečenih in neoblečenih punčic, ki se
 tadi oblečejo, kakor kdo želi; poleg tega različnih punčic in igrač
 iz gumija.

Največja zaloga rokovic od vsakovrstnega usnja, lastni
 izdelek, pletenih iz volne in trikot, s podlago in brez nje.

Najnovejše kravate za gospode, od najcenejše do naj-
 finejše, v vsakej obliki, z novimi kravatkami iglami vred.

Novosti: listnice, visitiers in tobačnice, hlačniki, ovrat-
niki in manšete, gumbe za srajce, najfinejši francoski in angle-
ški parfum in raznovrstna mila i. t. d. i. t. d.

(851—2)

Zaloga pristno ameriškega

perila iz kavčuka ali Celluloid-perila.

Cene so vsem predmetom nizke.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

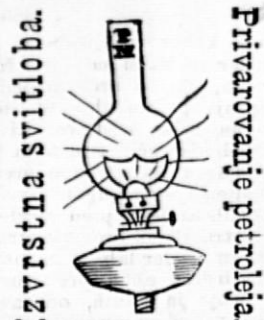
okove za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat
 in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in
 stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
 niški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dach-
 pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
 narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, **neobhodno potrebne**
 vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
 malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
 vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
 pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
 kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
 in železne okove. (224—43)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
 plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
 pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
 Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

!!Noben cilindar več ne bode počil!!

Privarovanje petroleja.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniškeji zalogi

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (451-19)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se sviri.

J. Pserhofer-jeva

lekarna na Dunaji, Singerstrasse 15,
„Zum goldenen Reichsapfel“.

Kri čistilne kroglice, poprej „Univerzalne kroglice“ ime-
popo'no pravico, ker res je ni skoro bolezn, pri kateri bi ne bile že na
tisočkrat te kroglice pokazale čudovitega učinka svojega. V najtrdovratnej-
ših slučajih, ko so se druga zdravila zaman rabila, so te kroglice mnogo-
brojnekrat popolnoma ozdravile. 1 škatljica s 15 kroglicami velja 21 kr.,
1 zvitok s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovaneji pošiljati po povzetji
1 gld. 10 kr.

Če se poprej pošlje denar, stane s poštne prosto pošiljati vred:
1 zvitok kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr.,
4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. —
(Manj, nego jeden zvitok se ne pošlje.)

Pristne kroglice so le one, katerih nakaznica ima
imenski počrk J. Pserhofer-jev in katere imajo na pokrovu
vsake škatljice isti imenski počrk v rdeči barvi.

Nebrojno pismen je došlo, v katerih se zahvaljujejo konsumenti teh krog-
lic za njih ozdravljenje po najrazličnejših in težkih boleznih. Kdor je le jeden-
krat jih poskusil, priporoča jih dalje.

== Tu navedemo le nekaj zahvalnih pismen: ==

Schlierbach, 17. febr. 1888.

Vaše blagorodje! Udano podpisani
prosi, da mu zopet pošljete štiri zvitke
vaših koristnih in izvrstnih kri čistil-
nih kroglic.

S spoštovanjem

Ig. Neureiter, praktični zdravnik.

Hraše pri Smeledniku,
12 sept. 1887.

Blagorodni gospod! Božja volja je
bila, da so mi prišle Vaše kroglice v
roke in sedaj Vam pišem, kak uspeh
da so imele: Prehladila sem se bila v
otročje postelji, tako da nesem mo-
gla opravljati več dela svojega in bila
bi gotovo že mrtva, da me neso re-
šile Vaše čudovite kroglice. Bog bla-
goslovi Vas tisočkrat. Zaupam, da me
bodo kroglice Vaše popolnem ozdra-
vile, kakor so drugim k zdravju po-
magale.

Terezija Knific.

Dunajsko Novomesto,
9. decembra 1887.

Vaše visokoblagorodje! Najtoplejšo
zahvalo izrekam v imenu 60letne tete
svoje. Trpela je za kroničnim katarom
v želodcu in vodenico. Življenje bilo
jej je muka in mislila je, da je že
zgubljena. Slučajno dobila je škatljico
Vaših izvrstnih kri čistilnih kroglic,
in je ozdravila, ko jih je dlje časa
rabila. S spoštovanjem

Jozefa Weinzettl.

Mitterinzersdorf pri Kirchdoru na Zgor.
Avstr., 10. januarja 1886.

Vaše blagorodje! Blagovolite mi po-
slati po pošti zvitok Vaših izvrstnih
kri čistilnih kroglic. Ne morem, da
ne bi Vam izrazila popolnega priznanja
glede vrednosti teh kroglic in pripo-
ročala jih bodem, kjer bode priložnost
najtopleje vsem bolehalajočim. Pooblaš-
čam Vas, da to zahvalo mojo smete
porabiti, kakor hočete. S spoštovanjem

Terezija Kastner.

Gottshard pri Kohlbachu,
v Av. Šlez., 8. oktobra 1886.

Vaše blagorodje! Prosim Vas pri-
jazno pošljite mi 6 škatljic Vaših uni-
verzalnih kri čistilnih kroglic. Le Va-
šim čudovitim kroglicam se mi je za-
hvaliti, da sem rešena želodčne
moje bolezn, ki me je mučila pet let.
Jaz nikdar nečem biti brez teh krog-
lic in izrekam Vašemu blagorodju naj-
toplejšo zahvalo svojo. S spoštovanjem

Ana Zwickl.

Ruhrbach, 28. febr. 1886.

Vaše blagorodje! V meseci novem-
bru m. l. naročil sem pri Vas zvitok
teh pil. Jaz in žena moja opazila sva
najboljši uspeh; oba naju je glava bo-
lela ter sva bolehal za zabasanjem,
tako da sva že skoro obupala, če
tudi sva le 46 let stara. In glejte,
pile Vaše napravile so čudež in opro-
stile naju bolezn. S spoštovanjem

Anton List.

Ozebljinski balzam J. Pser-

hofer-ja, že več let priznan za
najboljše zdravilo proti ozebljini
vsake vrste, kakor tudi proti zasta-
r. nim ranam. 1 lonček 40 kr., s fran-
kovano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, hripavosti, kr-
čevitemu kašlju. 1 itd. stekl. 50 kr.

Amer. mazilo za protin,
najboljše sredstvo pri vseh protin-
skih in revmatičnih boleznih, trganji
po udih, išiji, trganji po ušesih itd.
1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju
nog. Cena škatljici 50 kr., s fran-
kovano pošiljati 75 kr.

Balzam za gušo, sredstvo
proti napenjanju vratu. 1 flacon
40 kr., s frankov. pošiljati 65 kr.

Tonnochinin-pomada
J. Pserhofer-ja, najboljše sred-
stvo, da lasje hitreje rastejo. 1 lon-
ček 2 gld.

Angl. čudoviti balzam,
1 stekl. 12 kr., 12 stekl. 1 gld. 20 kr.

Razen tu navedenih preparatov so v zalogi vse v avstrijskih listih ob-
javljene domače in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti,
ki bi jih morda ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in ceno preskrb.

Posiljate po pošti se najhitreje izvrše proti predpošiljati
znoska, večje naročbe tudi proti poštne povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnej nakaznici),
poština mnogo manj stane, kot pri pošiljatih s povzetjem.
Največ zgoraj imenovanih specialitet se tudi dobiva v Ljubljani pri gospodih
lekarjih G. Piccoli in J. Swoboda. (773-4)

Zdravilna esenca (Praške

kapljice)
proti sprijenemu želodcu, slabemu
prebavljenju, vsakovrstnim trebuš-
nim boleznim, najboljše domače sred-
stvo. Steklenica 22 kr.

Fiakarski prašek, proti
hripavosti, kašlju i. t. d. 1 škatljica
35 kr., s frankov. pošiljati 60 kr.

Univerzalni obliž Stendel-a,
ki se je že večkrat pokazal za dobro
zdravilo, če se kdo udari ali ubode,
pri ulesih na nogah in trdovratnih
bezgavkah, bolečih krvavih žuljih,
črvu v prstu, pri ranjenih in unetih
prstih, protinskih tokih in jednehi
boleznih. 1 lonček velja 50 kr., s
frankovano pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bullrich-a. Izvrstno do-
mače sredstvo proti nasledkom te-
škega prebavljenja, kakor: glavob-
olju, omotici, krču v želodcu, zgagi,
zlatej žili, zabasanju i. t. d. 1 paket
velja 1 gld.

Očesna esenca Romers-
hausen-a.
1 steklenica 2 gld 50 kr., 1/4 ste-
klenice 1 gld. 50 kr.

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR

za leto 1889.

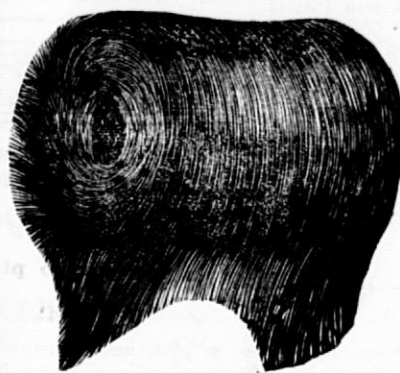
Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarni J. Giontini-
jevi v Ljubljani. — Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Vsebina: Popolen kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slo-
vanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše.
Sedanj vladarji evropski. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik.
Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del:
Stiridesetletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. Naši zaslužni možje.
Božja pota Slovencev. Na sveti večer. Smešnice. — Naznanila.

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Kožuhovi mufi.

Svilnati črni zajci.

Št. 1	2	3	4	5
gld. —90	1-15	1-50	1-90	2-60

Svilnata črna opica.

Št. 1	2	3	4	5
gld. 2-80	3-50	4-50	5-25	6-80

Astrakan in pliš.

Št. 1	2	3	4	5
gld. 1-25	1-50	1-90	2-50	3-90

Svilni črni Castor

Št. 1	2	3	4	5
gld. 5-20	6-90			7-60

Sealskin

711-9)

(temnorujava mehka zlahtna najbolj
moderna kožuhovina).

Št. 1	2	3	4	5
gld. 3-90	5-—	6-90	7-50	9-50

Franc. Canin.

gld. 4-10.

Biber.

gld. 8-50.

Chinchila.

gld. 5-50.

Šakal.

gld. 6-70.

Zimski zajec.

gld. 5-50.

Oposum.

gld. 5-30.

S hermelinom podložen.

gld. 9-30.

Mouflon.

gld. 9-—.

Prva domača obrtnija v Kočevji

v izdelovanji lesenega galanterijskega, košarskega
blaga in palic.

Usojamo se udano naznanjati, da imamo od danes tukaj v Šelen-
burgovih ulicah št. 4 v Schleimer-jevi hiši

permanentno razstavo

naših izdelkov, da jih blagovoli ogledati velečastito tukajšnje in vnanje
občinstvo, in omenjamo, da so vse razstavljene reči tudi prodane in da
se tu vsprejemajo naročila za veliki promet ter se slednjemu ceno in rečno
postreže.

Vsi v našo stroko spadajoči predmeti se najlepše naredé po vsa-
keršnih, nam predloženih uzorcih, in to jako okusno in po ceni.

V tukajšnjem Rudolfinumu razstavljena dela naše obrtnije nahajajo
občno častno priznanje in vedno bomo gledali na to, da si le z vzgledno
lepim blagom pridobivamo zaupanje in znaten krog kupovalcev.

S prošnjo za mnogobrojen obisk se znamenuje

z velespoštovanjem
(853-2) za prvo domačo obrtnijo v Kočevji:
Stampfel.

NB. Pošiljate na ogled lesenega rezbarskega blaga in palic za spre-
hode pošljejo se radovoljno na željo v do 5 kilo težkih poštinih zavojih.

Za najprimerneje

božično darilo

priporočava

Stritar-jeve zbrane spise

v 6 zvezkih

== s podobo pesnikovo v bakrotisku. ==

Mehko vezanih stane vseh šest zvezkov	gld. 15.—
V platno vezanih	„ 18.60
V polu platno vezanih	„ 20.70
V prekrasni vezbi z zlatim obrezkom	„ 22.50

V Ljubljani, v 17. dan decembra 1888.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

založna knjigotržnica. (863-1)

Vabilo na naročbo.

Pred leti imeli smo „Slovenci“ hkratu troje humoriističnih listov, sedaj pa, ko s koncem leta preneha še „ROGAČ“, ne imeli bi nobenega več. Ker bi to vsekakor bil nedostatek v našem javnem življenju, ker se v šaljivi obliki more marsikaj povedati, **kar sicer ni možno**, ker je še vedno mnogo predmetov za šale in dovtype, mnogo pa tudi taci, ki si novega takega lista želijo, sklenili smo izdajati z novim letom

„BRUS“

političen in šaljiv list,

ki bode izhajal 1. in 15. dne vsakega meseca. — „BRUS“ bode z odlično besedo, s satiro in humorjem razpravljaj dnevna vprašanja, pisal bode, kolikor **razmere dopuščajo**, svobodno ter skrbel čitateljem svojim za pouk in prijetno zabavo.

V ta namen prinašal bode poleg resnega in šaljivega gradiva vsakovrstnih izvirnih ilustracij, vmes pa tudi lepo izdelane podobe naših velmož. V prvi številki pride na vrsto prvi naš humorist, nepozabni Levstik, potem Prešeren in dr.

Kodoljube po vsem Slovenskem uljudno vabimo, da nas **duševno in gnutno** blagovoljno podpirajo pri tem podjetju. Čim večji bode sotrudnikov in čitateljev krog, tem boljši, tem raznovrstnejši bode list.

„BRUS“ stoji za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrta leta 1 gld.

Dopisi pošiljajo naj se na uredništvo, naročnina pa na upravništvo „BRUS“-ovo v „Narodni Tiskarni“, kjer se vsprejemajo tudi **inšerati**, katerim se cena določa po dogovoru.

Uredništvo in upravništvo

(828—4)

„BRUS“-a.

8 hektolitrov dobre stare

slivovke

ap/8a. se po 50 gld. hektoliter. Na zahtevanje se pošlje okšrodni u

(844—3)

Fr. Prijatelj.

župan, Tržiše, pošta Mokronog.

Trgovski pomočnik

za prodajalnico z mešanim blagom
vsprejme se takoj.

Ponudbe z naslovom „N. 15“ naj se pošiljajo upravništvu tega lista. (850—3)

Poezije SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439—44)

Naročila se najlažje izvršujejo po poštinih nakaznicah.

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje
na deželi!

Pivo v steklenicah,

eksportno pivo, ki se dolgo ohrani, in

močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.

A. MAYER-jeva

zaloga v Ljubljani. (243—30)

Seigel-ove čistilne kroglice.

Najboljše sredstvo proti zabasanju in otrpnenju
jeter. (855—11)

Te kroglice ne shušajo — kakor mnoga druga zdravila — stanja bolnikovega, dokler se boljši ne čuti. Njihov upliv je, če tudi mil, vendar popolen in brez neprijetnih posledic, kakor slabosti, ščipanja po trebuhu itd. itd. — Seigel-ove čistilne kroglice so najboljše sredstvo, ki se je kedaj izumilo. Očistijo čreva vseh dražjih tvarin in pusté drob v zdravem stanju. Najboljše nahajajoče se sredstvo proti uničevalkam našega življenja — neprebavljivosti in otrplosti jeter. — Te kroglice obvarujejo pred mrzlico in vsakovrstnimi boleznimi, ker odstranijo iz črev vse strupene tvarine. Kroglice uplivajo hitro in vendar lahko, ne napravljajoč bolečin. — Če imaš hud nahod ali ti preti mrzlica, te boli glava, čutiš bolečine v hrbtu in članih, odpravile ti bodo Seigel-ove čistilne kroglice nahod in pregnale mrzlico. — Obložen jezik s slanin okusom napravljajo škodljive snovi v želodeci. Nekaj doz Seigel-ovih kroglic bode očistilo želodec, odstranilo slab okus in zopet povrnilo slast do jedij, in s tem vrne se hkratu zdravje. — Večkrat prouzročijo polstrohljena živila bljuvanje, slabosti in drisko. Če se čreva s Seigel-ovimi čistilnimi kroglicami očistijo taci nesnag, minejo neprijetni učinki in zdravje se povrne. — Seigel-ove čistilne kroglice varujejo pred nasledki nezmerne uživanja jedij in pijač — če se uživajo, predno gremo spat — ne da bi kaj motile spanje. — Cena škatljici Seigel-ovih čistilnih kroglic je 50 kr. — Dobivajo se le v podolgastih škatljicah v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Pred ničvrednimi izdelki, ki olo škodljivo upli-
vajo, se svari.

Lastnik „Shäkerjevega izvlečka“ in Seigelovih
kroglic je A. J. White, Limited London,
35 Faringdan Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima
Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Krome-
riži (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v
Avstriji.

Imajo lekarne:

na Kranjskem, Koroškem, Primorskem: v Ljub-
ljani, Velikovi, Wolfsbergu, Ub. pl. Trnkozy, G.
Picolli; v Cefovei, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W.
Thurnwald; v Brezah, St. Mohorji, Preva ih, Go-
stentschnig; na Trbiži, v Beljaku, dr. Kumpf, Friedr.
Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Puči, J.
Cabucichio; na Reki, G. Prodani; v Gorici, J. Cristoforo-
letti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A. al Cam-
melo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravalle, al Reden-
tore C. Zaneti, alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. Bar-
Gionović; v Spljetu, Alijanović, Tocić; v Zadru, An-
drović; v Sušaku pri Reki, v Novem pri Reki, v
Matem Ložnji, O. Viviani. in skoro v vseh lekar-
nah ostalih mest države.

R. DITMAR^{jeva}

c. kr. priv.
tovarna za svetilnice

DUNAJ.

R. DITMAR^{jeva}

c. kr. priv.

Dunajska

bliskovna svetilnica 30"

(Patent 1888)

ima kroglasto, blesteče belo plame in

neznansko svetlobno silo 105 sveč,

katero so določila fonometrična merjenja gospodov

dr. Leonh. Weber-ja, kralj. profesorja na kralj. vseučilišči v Vratislavi in
dr. Rud. Benedikt-a, docenta na c. kr. tehniške velike šoli na Dunaji,
in se torej ne opira na kako poljubno trditev.

R. Ditmar-jeva c. kr. priv. bliskovna svetilnica 30"

se spodaj prižge, lahko uravnava in ugasne, je kolikor le mogoče enojno narejena ter je tudi rav-
nanje ž njo jako priprosto, drži petroleja za deset ur ter
je cenejša, nego druge svetilnice podobne konstrukcije domačega in inozemskega izdelka.

R. Ditmar-jevi c. kr. priv. meteorski svetilci s kroglastim plamenom

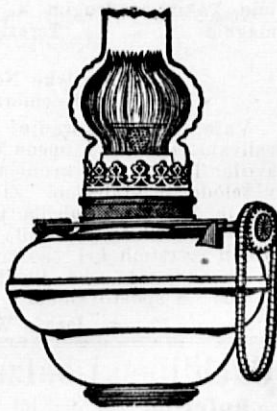
v velikosti: 15" 20" 25" 30" 35" 45"

s svetilno silo: 28, 45, 66, 76, 120, 157 sveč

dobé se primerno veliki

za namizne in viseče svetilnice, stenske svetilnice, laterne
i. t. d. v vseh opravah in po vseh cenah. (550—19)

Ditmar-jeve svetilnice ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilnicami.

Bliskovni svetilec z ustarkom.

R. DITMAR-jeve

bliskovne in meteorske svetilnice, namizne, viseče in stenske svetilnice

v največji izberi in po izvirnih cenah ima

FRAN KOLLMANN v LJUBLJANI. (551—19)